

Vragen: fractie Natuurterreinen bij Nota Grondbeleid

Vraag 1:

Onze fractie wil allereerst complimenteren met deze nota. Een nagenoeg volledige beschrijving van alle aspecten die samenhangen met beleid, strategische keuzen en juridische regelgeving.

Dank ook voor de aanvullende informatie in de antwoorden op de technische vragen van enkele fracties.

Jammer dat het pachtbeleid hieraan ontbreekt omdat het onlosmakelijk samenhangt met het grondbeleid. Wij hopen dat het snel beschikbaar zal zijn en in de commissie wordt behandeld.

Heeft het uitstel gevolgen voor het huidige beleid, bijvoorbeeld door automatische verlengingen van -- minderdoelmatige- pachtovereenkomsten?

Antwoord: *Het later vaststellen van het nieuwe pachtbeleid heeft geen gevolgen in de vorm van automatische verlenging van bestaande pachtovereenkomsten. Het waterschap werkt met kortlopende, geliberaliseerde pachtovereenkomsten. Hierdoor kunnen bij een nieuwe uitgifte gewijzigde voorwaarden worden toegepast.*

Ook binnen het huidige pachtbeleid wordt al ingezet op verduurzaming. Zo hanteert het waterschap bij de gunning dezelfde duurzaamheidsscore als de provincie Noord-Brabant, en gelden onder meer een verbod op het gebruik van glyfosaathoudende middelen en mestvrije zones langs watergangen.

Er is bewust gekozen voor een afzonderlijk pachtbeleid, zodat dit kan meebewegen met ontwikkelingen zonder dat hiervoor de gehele Nota Grondbeleid hoeft te worden aangepast. Daarbij is van belang dat de pachtwetgeving door de wetgever ingrijpend wordt gewijzigd. Daarnaast zijn onder meer de uitwerking van het convenant over gewasbeschermingsmiddelen en toekomstige waterschapsopgaven van belang. Deze ontwikkelingen worden in samenhang gezien en vervolgens vertaald naar één integraal pachtbeleid dat aan uw algemeen bestuur wordt voorgelegd.

Vraag 2:

Hoewel in de nota helder is omschreven wanneer het waterschap een passieve of actieve opstelling kiest bij het grondbeleid en welke regelgeving hierbij medebepalend is, missen wij bij de uitgangspunten en overwegingen dat het zorgvuldigheidsvereiste, dat ook wettelijk is vastgelegd, bij strategiekeuzen een rol speelt. Graag meer duidelijkheid hierover.

Antwoord: *Hogere wet- en regelgeving en de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waaronder het zorgvuldigheidsbeginsel, zijn te allen tijde van toepassing op het handelen van het waterschap. Deze hoeven daarom niet afzonderlijk als uitgangspunt in de Nota Grondbeleid te worden opgenomen.*

De vaststelling van de nieuwe Nota Grondbeleid draagt juist bij aan de borging van een zorgvuldige besluitvorming door vooraf kaders vast te stellen voor de keuze en inzet van de verschillende grondstrategieën en instrumenten. Binnen deze kaders vindt bij concrete toepassing steeds een afweging plaats van de betrokken belangen en omstandigheden. Daarmee wordt het zorgvuldigheidsbeginsel zowel op beleidsniveau als bij de toepassing in individuele gevallen geborgd.

Vraag 3:

Opvallend vinden wij dat het instrument onteigening veelal als ultimum remedium wordt gekenschetst. Hoe begrijpelijk ook, maar niet uitgesloten is dat bij de uitgebreider en gecompliceerder opgaven van het waterschap en de schaarser wordende ruimte naar deze vorm van grondverwerving moet worden overgegaan. En niet in alle gevallen heeft dit nadelen, zeker niet als de keuze valt op volledige schadeloosstelling.

Duidelijk is dat onteigening en andere instrumenten toepasbaar voor het waterstaatsbelang van het waterschap. Maar hoe zit dit als het gaat om andere voorzieningen, zoals bijvoorbeeld voor energieopwekking bij de assets. Zijn daarvoor alleen bestuurlijke regelgevingen van toepassing?

Antwoord: *De bevoegdheid van het waterschap om te onteigenen is rechtstreeks en limitatief geregeld in de Omgevingswet. Het algemeen bestuur kan alleen een onteigeningsbeschikking geven met het oog op de in de Omgevingswet genoemde wettelijke waterschapstaken.*

Voor zelfstandige voorzieningen die niet tot deze wettelijke taken behoren, zoals een op zichzelf staande voorziening voor energieopwekking, kan het waterschap niet op eigen bevoegdheid onteigenen. Wanneer een dergelijke voorziening functioneel onderdeel uitmaakt van een project dat noodzakelijk is voor de uitvoering van een wettelijke waterschapstaak, zoals bijvoorbeeld een RWZI, moet per concreet geval worden beoordeeld of de onteigening binnen de wettelijke bevoegdheid en voorwaarden van de Omgevingswet valt.

De mogelijkheden tot onteigening worden daarmee niet bepaald door de Nota Grondbeleid of andere bestuurlijke regelgeving, maar rechtstreeks door de Omgevingswet.

Vraag 4:

Op pagina 18 staan de regionale vaarwegen vermeld die vallen onder de verantwoordelijkheid van het waterschap. Behoort het Markkanaal hier ook niet toe?

Antwoord: *Nee, het Markkanaal behoort niet tot de regionale vaarwegen die bij het waterschap in beheer zijn. Het beheer van het Markkanaal ligt bij Rijkswaterstaat.*

Vraag 5:

Op pagina 19 is weergegeven het beleid t.a.v. overname van oppervlakte water(en). Bestaat hiervoor in de praktijk animo bij de TBO's? Zo ja is er inzicht in het aantal gevallen?

Antwoord:

De overname van oppervlaktewateren door TBO's is afhankelijk van de specifieke situatie en de belangen van de betreffende partijen. Daarbij speelt mee dat het waterschap voor de A-watgangen verantwoordelijk blijft voor het waterstaatkundig beheer en onderhoud. Overdracht van eigendom heeft daardoor niet in alle situaties meerwaarde. De Nota Grondbeleid biedt ruimte om in specifieke gevallen, wanneer dit wenselijk en passend is, medewerking aan een overdracht te verlenen.

Vraag 6:

In paragraaf 7.2 Erfgoed wordt summier dit aspect aangeduid. Hoe zit dit als sprake is van monumentale bouwwerken in dijken, vooral de primaire waterkeringen?

Antwoord:

De Nota Grondbeleid bevat voor het onderwerp erfgoed uitsluitend een verwijzing naar het afzonderlijke erfgoedbeleid. Een inhoudelijke uitwerking van monumentale en cultuurhistorische aspecten, waaronder monumentale bouwwerken in waterkeringen, behoort niet tot de reikwijdte van de Nota Grondbeleid.

Momenteel wordt een afzonderlijk erfgoedbeleid voor het waterschap opgesteld. Hierin worden de relevante monumentale en cultuurhistorische aspecten integraal uitgewerkt. Dit beleid wordt separaat ter besluitvorming aan uw algemeen bestuur voorgelegd.

Vraag 7:

Tot slot: aan de nota en de hierin omschreven verantwoordelijkheden en strategieën ontbreekt een disclaimer. In de zin dat al deze regelgeving buiten toepassing is als het landsbelang hiertoe aanleiding geeft, bijvoorbeeld bij rampen of ernstige calamiteiten.

Antwoord:

Een dergelijke disclaimer is niet nodig. De Nota Grondbeleid ziet op het reguliere handelen van het waterschap. Bij ernstige rampen, calamiteiten of andere buitengewone omstandigheden kunnen op grond van wet- en regelgeving bijzondere bevoegdheden worden ingezet om direct te kunnen handelen ter bescherming van onder meer de waterveiligheid en het functioneren van het watersysteem.

Deze wettelijke calamiteitenbevoegdheden staan los van de grondstrategieën en beleidsuitgangspunten uit de Nota Grondbeleid en worden hierdoor niet beperkt. In een dergelijke situatie is de toepasselijke wet- en regelgeving leidend en wordt gehandeld naar hetgeen de ernst en urgentie van de situatie vereisen. Een afzonderlijke disclaimer in de Nota Grondbeleid is daarom niet noodzakelijk.